

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra informačních technologií a technické výchovy

POSUDEK
OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení autora: Kristian Ostřížek
Studijní program: Vychovatelství (B7505)
Studijní obor: Vychovatelství
Název tématu práce
v českém jazyce: Závislost na médiích – příčiny, projevy a možnosti nápravy
Rok odevzdání: 2011

Jméno a tituly oponenta: Mgr. Tomáš Jeřábek
Pracoviště: KITTV, PedF UK
Kontaktní e-mail: tomas.jerabek@pedf.cuni.cz

I. Základní náležitosti listinné podoby práce:

- Předložená práce má 53 stran a 1 přílohu. Svým rozsahem odpovídá průměrné bakalářské práci.
- Vyjma zadání, práce obsahuje všechny požadované formální části.

II. Obsah a odborná úroveň práce:

- Cíle práce jsou vymezeny v kapitole *Úvod* ne zcela adekvátní formou pro formulování cílů. Jako jeden z cílů práce autor stanovuje "analýzu zjištěných poznatků ve změnách komunikačního chování, získaných pomocí empirického výzkumu", což je spíše metoda k dosažení určitého cíle než samotný cíl.
- V úvodu jsou dále jasně definované rozličné metody, které byly použité při zpracování práce a které plně vyhovují zpracování výzkumného záměru.
- Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou, přičemž v části teoretické, rozdělené na dvě kapitoly, se práce zaměřuje na význam a vývoj různých forem komunikace a změny komunikačního chování z hlediska kvality i kvantity. V praktické části se práce zabývá výzkumem v podobě dotazníkového šetření, analýzou dat a interpretací zjištěných výsledků.
- Z hlediska postupu řešení je práce dobře postavena a jednotlivé části na sebe logicky navazují.
- Dotazník, jeho rozsah a zpracování je na práci bakalářskou nadprůměrné a téměř dosahující kvalit dotazníkových šetření v pracích diplomových. Rovněž vyvození patřičných závěrů (v kapitole *Závěr*) z dosažených výsledků ve výzkumné části práce

je adekvátní danému výzkumu a stanoveným metodám, včetně porovnání s původním výzkumem Uwe Buermanna.

- V teoretické části se, bohužel, vyskytují občasné faktické chyby jako na str. 20 – význam zkratky *SMS* je "Short Message Service" a ne "short message standard", podobně význam zkratky *MMS* je "Multimedia Messaging Service" a ne "multi message standard".
- Ačkoliv autor v práci prokazuje bohatou a pestrou slovní zásobu, práce postrádá vyšší míru odborné terminologie a občas se dostává svými formulacemi spíše na úroveň vědecko-populárního článku. V kapitole 1.3 a 2.3 autor popisuje vývoj jednotlivých médií, vliv, míru a způsob působení médií na člověka, ale zcela zde chybí definice termínu "médiu" a jeho vymezení vůči sdělovacímu prostředku či masmédiu. Nejasnost v tomto pojmu se pak projevuje např. na str. 24, kde autor nejdříve píše o působení televizní obrazovky jako média a v dalším odstavci navazuje zmínkou o zvukových médiích, konkrétně rádiu, a vývoji jejich obsahů, kde má zřejmě na mysli rádio, resp. rozhlas jako masmédiu a ne technické zařízení.
- V kontextu názvu práce *Závislost na médiích*, se práce velmi povrchně zmiňuje o závislosti, v podstatě na jedné straně definuje závislost (bez jakéhokoli odkazu na informační zdroje) a vztah závislosti a médií není dále v podstatě rozpracován. Vzhledem k zaměření práce by si zasloužilo toto téma mnohem širší a podrobnější zkoumání.

III. Výsledky a přínos práce

- Téma práce je rozhodně aktuální. Vliv médií na člověka je, a zřejmě vždy bude, velmi zajímavým tématem ke zkoumání a jeho výzkum může přinést užitečné výsledky pro různé oblasti včetně oblasti pedagogiky.
- Vlastní výzkum přináší zajímavé zjištění v přístupu a používání komunikačních nástrojů, zejména pak díky možnosti porovnání výsledků se starším podobným výzkumem Uwe Buermanna. Zjištěné výsledky mohou být rovněž přínosné jako podklad pro další rozsáhlejší výzkumy.

IV. Zpracování

- Zpracování práce na první pohled působí kompaktně a uceleně. Jednotlivé části práce na sebe vcelku logicky navazují.
- Rozsah literárních a informačních zdrojů není příliš široký, velmi často je citován Uwe Buermann, jehož výzkumem se autor nechal inspirovat. Širší spektrum zdrojů autor využil zejména v teoretické části práce, i když nezdědka volil ne zcela vhodné zdroje z hlediska odbornosti (např. magazinzdрави.cz).
- Bohužel, práce v mnoha místech naopak zcela postrádá citaci původního zdroje, např. na str. 29 je v práci definován syndrom závislosti, zcela však chybí citace původního autora, kterým je přední odborník Karel Nešpor. Rovněž se autor často v tvrzeních odvolává na "přední odborníky", ale zcela opomíjí zmínit, kteří odborníci či práci, ze které tuto informaci čerpal. Na mnoha místech se rovněž autor uchyluje k tvrzením typu "Je zřejmé, že...", aniž by tato tvrzení byla opřena o adekvátní informační zdroje.

V. Další vyjádření, komentáře a připomínky oponenta:

- Je třeba ocenit záměr autora při volbě tématu i způsobu jeho zpracování. Bohužel, práce se nese více v rovině vědecko-populárního článku, s mnohými terminologickými, citačními a formulačními nedostatky, jež kvalitu práce značně

posouvají směrem dolů. Typickým příkladem jakéhosi odbočení od odbornosti do roviny populární je formulace v závěru *"Je nutné se bezpodmínečně přizpůsobovat nejnovějším směrům současné doby a klást na oltář pokrokovosti nepřímé oběti v podobě ztráty ověřených hodnot."*

VI. Případné otázky pro obhajobu a náměty do diskuze:

- Jaký model využití médií ve vzdělávání byste doporučil k aplikaci na školách vzhledem ke zjištěným výsledkům a nebezpečím spojených se závislostí na médiích?
- S jakými dalšími výzkumy v oblasti vlivu médií na člověka jste se při řešení práce seznámil?

VII. Celková úroveň práce:

Přes veškeré výše zmíněné výhrady a nedostatky je práce ucházející a je možné ji doporučit k uznání jak o práci bakalářskou, i když její úroveň je na hranici uznání.

Místo, datum a podpis:

.....